

Sretan Božić i sretna Nova godina!

SADRŽAJ

Hrvatska pošta nije zlouporabila vladajući položaj primjenom predatorskih cijena

AZTN prihvatio drugo izvješće Povjerenika za nadzor koncentracije HT-Optima

Seminar: "Zašto je usklađivanje sa zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja korisno za vašu tvrtku?"

Austrijski Vrhovni sud za kartele Sparu povećao kaznu

Rekordna kazna u Češkoj za kartel u graditeljstvu

Kažnjeni slovački IT poduzetnici zbog dogovora na natječajima

EU odobrila koncentraciju između Equinix i Telecity

Hrvatska pošta nije zlouporabila vladajući položaj primjenom predatorskih cijena

U provedenom postupku Agencija nije pronašla dokaze da je HP u razdoblju nakon 1. siječnja 2013., odnosno nakon potpunog otvaranja tržišta pismovnih pošiljaka u Hrvatskoj, primjenjivao predatorske prodajne cijene s ciljem istiskivanja konkurenata s tržišta odnosno sprječavanja ulaska novih konkurenata na tržište

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je utvrdila da Hrvatska pošta (HP) nije narušila tržišno natjecanje zlouporabom vladajućeg položaja na tržištu pružanja usluga pismovnih pošiljaka u Hrvatskoj. Agencija je postupak vodila po službenoj dužnosti povodom inicijative City Ex-a u kojoj je taj poduzetnik naveo da je HP primjenjivao predatorske prodajne cijene. U provedenom postupku Agencija nije pronašla dokaze da je HP u razdoblju nakon 1. siječnja 2013., odnosno nakon potpunog otvaranja tržišta pismovnih pošiljaka u Hrvatskoj, primjenjivao predatorske prodajne cijene s ciljem istiskivanja konkurenata s tržišta odnosno sprječavanja ulaska novih konkurenata na tržište.

Izrazito regulirano tržište koje nadzire HAKOM
Pri donošenju odluke Agencija je osobito uzela u obzir da je trži-

šte pismovnih pošiljaka, a posebice univerzalne usluge kao dijela tog tržišta, izrazito regulirano te da je predmet prethodne (ex ante) regulacije koja je u nadlež-

nosti sektorskog regulatora - HAKOM-a. Naime, Zakonom o poštanskim uslugama detaljno su propisani način i uvjeti određivanja cijene univerzalne poštanske

usluge koje za istovrsne usluge za pismovne pošiljke moraju biti jednake za sve korisnike poštanskih usluga na cijelom području Hrvatske.

Osim toga, te usluge moraju biti pristupačne, troškovno usmjerene i poticajne za djelotvorno obavljanje univerzalne usluge kao i nediskriminirajuće i transparentne. Također, propisano je da se poštanske usluge naplaćuju prema cjeniku poštanskih usluga koji je, prije početka primjene, davatelj poštanskih usluga obvezan dostaviti HAKOM-u.

S druge strane, HAKOM je ovlašten nadzirati i regulirati cijene univerzalne usluge tako da, ako utvrdi da su u suprotnosti s odredbama Zakona o poštanskim uslugama, svojom odlukom u cijelosti ili djelomično može izmijeniti ili ukinuti cijene univerzalne usluge, prije ili nakon njihove objave. Agencija je utvr-

! **TEST ODNOSA CIJENE I TROŠKOVA POKAZUJE DA JE HP OSTVARENIM PRIHODIMA POKRIVAO SVOJE TROŠKOVE**

dila kako je HP na zakonom propisani način dostavljao cjenike poštanskih usluga HAKOM-u. Pritom je utvrđeno da je cjenik sadržavao i popuste koje HP odobrava korisnicima usluga koji šalju veći broj pošiljaka.

Propisima o poštanskim usluga odobravanje takvih popusta je dopušteno, ali uz uvjet da popust uvažava troškove, da se primjenjuje na jednak način na sve korisnike usluga koji šalju pošiljke pod sličnim uvjetima te da je predviđen cjenikom univerzalne usluge. U tom smislu,

Kriteriji za predatorstvo

Agencija je u postupku utvrđivala jesu li ispunjeni kriteriji kojima se dokazuje predatorsko postupanje poduzetnika u vladajućem položaju. Riječ je o kriterijima koji proizlaze iz pravne stečevine EU, odnosno provedbene prakse Europske komisije potvrđene od strane Europskog suda. Kriteriji moraju biti ispunjeni kumulativno:

- poduzetnik u vladajućem položaju se snižavanjem cijena kratkoročno odriče dobiti
- postojanje namjere odnosno strategije ili plana za isključivanje konkurenata s tržišta
- postojanje selektivnosti odnosno različito postupanje prema korisnicima usluga
- povećanje cijena od strane poduzetnika u vladajućem položaju nakon isključivanja konkurenata s tržišta

Agencija je utvrdila da je cjenik poštanskih usluga HP-a i popusti na univerzalnu uslugu koji su sastavni dio cjenika, donesen u skladu s propisima o poštanskim uslugama.

Analiza tržišta pismovnih pošiljaka do 50 gramma

Unatoč određenom sadržajnom preklapanju odredbi propisa o poštanskim uslugama u dijelu koji se odnosi na određivanje cijene univerzalne usluge i odredbi Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (ZZTN) u dijelu koji se odnosi na predatorske cijene te slijedom toga i određenih preklapanja ovlasti HAKOM-a kao sektorskog regulatora i Agencije kao općeg regulatora, Agencija je, u okviru svojih ovlasti, u

postupku provela sveobuhvatnu pravnu i ekonomsku analizu.

Prije svega, utvrdila je kako se u promatranom razdoblju od 1. siječnja 2013. na dalje, HP nalazi u vladajućem položaju na mjerodavnom tržištu pružanja usluga pismovnih pošiljaka u Hrvatskoj. Agencija je poseban naglasak dala analizi dijela tržišta pismov-

! CIJENE I POPUSTI KOJE JE HP ODOBRAVAO KORISNICIMA UNIVERZALNE POŠTANSKE USLUGE KOJI ŠALJU VEĆI BROJ POŠILJAKA, U SKLADU SU CJENIKOM HP-A

nih pošiljaka do 50 grama, koje je nakon 1. siječnja 2013. otvoreno za konkurenте.

Iako HP na njemu nesporno ima vladajući položaj, rezultati usporedne analize strukture tržišta i položaja HP-a kao nacionalnog povijesnog operatora u odnosu na usporedive poduzetnike na drugim nacionalnim tržištima EU, pokazali su kako HP ima značajno niži tržišni udjel u usporedbi s nacionalnim poštanskim operaterima u drugim državama članicama EU premda su ostala nacionalna tržišta ranije liberalizirana.

Agencija je provela i analizu i ocjenu ugovora koje je HP imao sklopljene s velikim korisnicima (banke, telekom operatori, javna poduzeća,...) i to u dijelu tih ugovora koji se odnose na cijene i popuste. Rezultati analize pokazali su da su cijene i popusti koje je HP odobravao korisnicima univerzalne poštanske usluge koji šalju veći broj pošiljaka, u skladu s cjenikom HP-a.

Nije ispunjen nijedan uvjet za predatorstvo

Uz to, Agencija je u postupku utvrđivala jesu li ispunjena četiri kriterija kojima se dokazuje predatorsko postupanje poduzetnika u vladajućem položaju.

Riječ je o kriterijima koji proizlaze iz pravne stečevine EU, odnosno provedbene prakse Europske komisije potvrđene od

strane Europskog suda. Kriteriji moraju biti ispunjeni kumulativno.

Kako bi se utvrdilo postoje li indicije da se HP snižavanjem cijena ispod troškova kratkoročno odričao dobiti, Agencija je provela test odnosa cijene i troškova.

Kod provođenja toga testa Agencija je koristila podatke o troškovima iz Regulatornog izvještaja HP-a. Riječ je o izvješću koje je izrađeno po metodologiji propisanoj u okviru prethodne regulacije tržišta, a uz prethodno mišljenje neovisnog revizora, to je izvješće verificirao i HAKOM.

Rezultati provedenog testa odnosa cijene i troškova pokazuju da je HP ostvarenim prihodom pokriva svoje troškove. Drugim riječima, HP ostvarenim prihodom pokriva troškove (promatrano pojedinačno, kao i skupno, kroz sve usluge pismovnih pošiljaka), ostvarujući pritom pozitivnu bruto maržu u odnosu na sve usluge pismovnih pošiljaka. Osim toga, Agencija nije kod HP-a utvrdila izravne ili neizravne dokaze o postojanju strategije ili plana isključivanja konkurenata s tržišta.

Nije utvrđeno ni postojanje selektivnosti odnosno različitog pristupa korisnicima usluga koji bi proizlazio iz jednostranog postupanja HP-a. Naime, popusti koje je odobravao bili su utvr-

AZTN nije odlučivao o primjeni drugih propisa

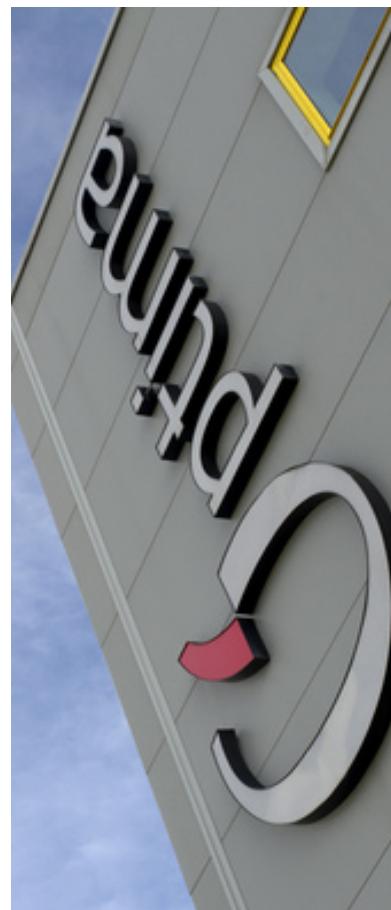
Napominjemo da Agencija u ovom postupku nije odlučivala o navodima iz inicijative City Ex-a koji se odnose na eventualnu primjenu drugih propisa, primjerice propisa o javnoj nabavi, propisa o državnim potporama, poreznim propisima te primjeni propisa o poštanskim uslugama, budući da je primjena tih propisa u nadležnosti drugih tijela (Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo Financija - Europska komisija, Ministarstvo financija - Porezna uprava i HAKOM).

deni njegovim javno objavljenim cjenikom. Zaključno, Agencija nije utvrdila ni da je HP u razdoblju od gotovo tri godine od dana potpunog otvaranja tržišta pismovnih pošiljaka u Hrvatskoj, naknadno povećao cijenu usluga korisnicima univerzalne usluge koji šalju veći broj pošiljaka, kako bi kompenzirao gubitke ostvarene kratkoročnim snižavanjem cijena.

Slijedom svega navedenog, Agencija je utvrdila da kriteriji za utvrđenje predatorskog postupanja HP-a nisu kumulativno ispunjeni. **a**

AZTN prihvatio drugo izvješće Povjerenika za nadzor koncentracije HT-Optima

Iзвјешће se odnosi на прво tromjesečje 2015., a odstupanja koja se u njemu bilježe vezano uz Optiminu imovinu slijede trend pada cjelokupnog tržišta

Agencija za zaštitu tržišnog Anatjecanja prihvatile je drugo izvješće Povjerenika za nadzor provedbe mjera iz rješenja o uvjetno dopuštenoj koncentraciji poduzetnika Hrvatski Telekom i OT - Optima Telekom za prvo tromjesečje 2015. koje je izradio povjerenik Ernst & Young d.o.o.

Vezano uz mjere iz rješenja koje se odnose na upravljanje Optiminom imovinom, a prate se kroz parametre korisničke baze i infrastrukture, Povjerenik je utvrdio kako Optima kod pojedinih usluga, primjerice, javne gorovne usluge, bilježi pad prihoda i broja korisnika u odnosu na početno stanje. Međutim, taj pad slijedi trend pada cjelokupnog tržišta. Stoga, nije bilo izraženih promjena u tržišnom udjelu Optime.

Porast broja prodajnih partnera

Vezano uz parametar Optimine infrastrukture, Povjerenik je utvrdio kako se pokazatelji kreću stabilno do trećeg tromjesečja

2014. Od tog razdoblja uočava se pad broja priključaka. Razlog su niže cijene usluga koje su ponudili drugi operatori, zbog čega je Optima na lokacijama priključaka putem izdvajenog pristupa lokalnoj petlji (ULL) izgubila određen broj korisnika.

Međutim, Optima bilježi pozitivna kretanja na lokacijama na kojima svoje usluge realizira putem bitstream pristupa. Agencija je stoga prihvatile zaključak Povjerenika, da se uvođenjem konkurentnijih paketa Optime, u budućem razdoblju predviđa

**AGENCIJA JE NALOŽILA
POVJERENIKU DA U IDUĆEM IZVJEŠĆU
OBUHVATI I PODATKE O MIGRACIJI
KORISNIKA, OSOBITO
ONIH IZMEĐU HT-A,
ISKONA I OPTIME**

smanjenje odljeva korisnika na ULL-u. Agencija je, prihvaćajući ovo izvješće, dodatno naložila Povjereniku da u idućem izvješću obuhvati i podatke o migraciji korisnika, osobito onih između HT-a, Iskona i Optime. Kada je riječ o obvezi HT-a da zaštiti povjerljive podatke vezane uz korisničke usluge Optime, Povjerenik je utvrdio kako nije bilo promjena u procedurama informacijske sigurnosti i mjerama zaštite u odnosu na ranija izvješća. Agencija je prihvatile preporuku Povjerenika da se i u idućem razdoblju, u svrhu smanjenja rizika od neovlaštenog pristupa poslovnim sustavima, veća pozornost posveti onemogućavanju bivših zaposlenika da pristupaju korisničkim računima Optime te time i povjerljivim podacima.

Novi pravilnik za "kineski zid"

U odnosu na obvezu HT-a da neće prodati Optimina maloprodajna mjesta, provjerom popisa

indirektnih partnera Optime, Povjerenik je utvrdio porast broja prodajnih partnera što je pozitivan pokazatelj upravljanja. Povjerenik je utvrdio i da se provode mjere kojima je krajnja svrha u najvećoj objektivnoj mjeri osigurati samostalnost poslovanja Optime za vrijeme trajanje koncentracije. Utvrđeno je da nije bilo većih i dugotrajnijih prepreka u pristupanju poslovnim partnerima. Sukladno preporuci HA-KOM-a, Uprava HT-a izmjenila je Pravilnik za uspostavu kineskog zida između HT-a i Optime. Izmjenjeni Pravilnik stupio je na snagu 28. rujna 2015.

Povjerenik je utvrdio i da se ispunjava obveza informiranja potrošača da je Optima dio HT grupe kao i obveza HT-a da tijekom trajanja koncentracije neće sudjelovati u preuzimanjima kontrole nad ostalim alternativnim operatorima elektroničkih komunikacija nad kojima je otvoren ili bi mogao biti otvoren postupak predstečajne nagodbe. a

Seminar: "Zašto je usklađivanje sa zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja korisno za vašu tvrtku?"

Seminar se održao 19. studenog 2015. u Hrvatskoj obrtničkoj komori, a prezentirani su priručnici uz pomoć kojih je moguće prevenirati povrede propisa o zaštiti tržišnog natjecanja te provoditi edukaciju zaposlenika

Provodi li se u skladu s propisima, tržišno natjecanje donosi korist svima: potrošačima, poduzetnicima i čitavom gospodarstvu – zaključak je seminara "Zašto je usklađivanje sa Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja korisno za vašu tvrtku?" održanog u organizaciji Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, ICC Hrvatske i Hrvatske gospodarske komore, koji se održao u Hrvatskoj obrtničkoj komori.

Cilj je seminara je bio upoznati predstavnike poduzetnika i ostalih dionika s važnošću poslovanja sukladno propisima o zaštiti tržišnog natjecanja.

Pokretačka snaga tržišnog gospodarstva

Naime, praksa provođenja propisa o zaštiti tržišnog natjecanja u Hrvatskoj je pokazala, da unatoč tome što je riječ o prisilnim propisima, do njihove povrede vrlo često dolazi zbog neznanja menadžera i zaposlenika i njihove neupućenosti u te propise. Kako

bi mogli prepoznati situacije u kojima se mogu povrijediti propisi iz područja zaštite tržišnog natjecanja, zaposlenike je potrebno educirati jer je to ključni preduvjet za izbjegavanje potencijalno opasnih situacija odnosno postizanje usklađenosti vlastitog, ali i postupanja zaposlenika koji upravljuju s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Predsjednik Vijeća Agen-

cije za zaštitu tržišnog natjecanja Mladen Cerovac, mag.iur, govorio je o važnosti poštivanja propisa o zaštiti konkurenčije jer ona osigurava pošteno tržišno natjecanje poduzetnika, potiče učinkovitost, omogućuje potrošačima izbor, pomaže u snižavanju cijena, inovativnosti i kvaliteti proizvoda i usluga. "S druge strane nepoštivanje propisa o tržišnom natjecanju

uzrokuje štete za gospodarstvo, uništava zdravu konkurenčiju i dovodi do suprotnih učinaka kao što su visoke cijene, nedostatak inovacija i manji broj konkurenata. Poduzetnici koji krše propise o zaštiti tržišnog natjecanja mogu biti kažnjeni s vrlo visokim kaznama, a za kršenja onih koji imaju obilježja kaznenog djela i kaznom zatvora", zaključio je Cerovac. Potpredsjednik HGK Josip Zaher naglasio je kako je "sloboda tržišnog natjecanja pokretačka je snaga tržišnoga gospodarstva i jedan od preuvjeta gospodarskog rasta".

Jedan od alata uz pomoć kojih je poduzetnicima olakšana prevencija i provođenje edukacije su priručnici o usklađenosti poslovanja poduzetnika s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je u srpnju 2014., po uzoru na Europsku komisiju i prakse drugih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, priredila i na raspolaganje poduzetnicima stavila "Program

usklađenosti poslovanja poduzetnika s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja".

Priručnici za izradu usklađenosti poslovanja

Riječ je o praktičnom priručniku s jednostavnim uputama za izradu pojedinačnih programa postupanja organizacija s pravilima o zaštiti tržišnog natjecanja, neovisno o njihovoj veličini ili djelatnosti odnosno tržištima na kojima posluju.

Priručnik AZTN-a na seminaru u HGK predstavila je dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur.iz AZTN-a, dok je glavna tajnica ICC Hrvatska, Sunčanica Skupnjak Kapić, upoznala sudionike s djelovanjem ICC-a u razvoju globalnih trgovачkih i pravnih standarda. Kaarli Eichorn iz General Electric Company je, uz odvjetnika Borisa Babića, prezentirao priručnik ICC-a, naglasivši kako je otvaranje tržišta u interesu i poduzetnika jer to potiče razvoj tvrtki i izbor za potrošače. a

Austrijski Vrhovni sud za kartele Sparu povećao kaznu

Austrijski Vrhovni sud za kartele je trgovackom lancu Spar izrekao kaznu u iznosu od 30 milijuna eura zbog manipulacije cijenama mlijecnih proizvoda.

Vrhovni sud je time značajno povećao prvobitnu kaznu u iznosu od tri milijuna eura koju je izrekao niži sud i potvrdio da je trgovacki lanac Spar pristao na nezakonitu koordinaciju cijena s dobavljačima na tržištu mlijecnih proizvoda diljem Austrije. Sud je u svojoj odluci objasnio da je trgovacki lanac Spar kontrolirao preprodajne cijene kao dio složenog i kontinuiranog vertikalnog sustava upravljanja cijenama, koji je također imao i horizontalne učinke na tržište. Mreža sporazuma, koja je bila aktivna više od 10 godina, između 2002. i 2012., utjecala je na maloprodajne cijene.

Zbog udruživanja trgovackog lanca Spar u kartel sa najvećim konkurentom trgovackim lancem Rewe, došlo je do ogromnog povećanja cijena na tržištu mlijecnih proizvoda. **a**

Rekordna kazna u Češkoj za kartel u graditeljstvu

Češko tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja izreklo je najveću kaznu ikad, u iznosu od oko 74 milijuna eura, poduzetnicima koji se bave graditeljstvom zbog dogovaranja prilikom podnošenja ponuda za izgradnju cesta. Istraga je započela 2012. na temelju indicija o mogućem kartelu između dva poduzetnika.

Nakon nenajavljenе pretrage, pronađeni su dokazi da postoji mogućnost da je još poduzetnika sudjelovalo u kartelu te se istraga proširila na ukupno 20 poduzetnika. Poduzetnici imaju rok od 15 dana u kojem se mogu žaliti na izrečenu kaznu izravno češkom tijelu za tržišno natjecanje. Ako i nakon tužbe kazna ne bude promijenjena, mogu podnijeti žalbu regionalnom sudu. **a**

Kažnjeni slovački IT poduzetnici zbog dogovora na natječajima

Slovačka agencija za zaštitu tržišnog natjecanja kaznila je poduzetnike Gamo i S&T zbog za branjenog dogovora na javnom natječaju za nabavu računalnih usluga javnom sveučilištu Matej Bel. Međutim, izrečene kazne su smanjene jer su oba poduzetnika podnijela prijavu za oslobođenje ili umanjenje sankcije i pristala na nagodbu, što je do sada nezabilježeno u slovačkoj praksi.

Oba poduzetnika bila su u tajnom sporazumu kojim su osigurali da Gamo bude pobednik natječaja, a S&T Slovačka njegov pod-ugovaratelj. Istraga slovačke agencije započela je u listopadu 2014. Gamo je dobio 50 posto umanjenja sankcije, jer je prvi prijavio kartel, a poduzetniku S&T sankcija je umanjena za 40 posto dok su oba poduzetnika, nakon pristanka na nagodbu, dobila još 30 posto niže sankcije. Nakon umanjenja, Gemu je izrečeno 176 tisuća eura, a S&T-u 440 tisuća eura kazne. **a**

EU odobrila koncentraciju između Equinix i Telecity

Europska komisija odobrila je koncentraciju dvaju najvećih pružatelja usluga podatkovnih centara u vrijednosti 3,33 milijarde eura kojom je Equinix preuzeo konkurenta Telecity. Zeleno svjetlo je uslijedilo nakon što je Equinix ponudio strukturne mjere dezinvestiranja podatkovnih centara u Londonu, Frankfurtu i Amsterdamu. EK je upozorila da bi provedba koncentracije s tržišta uklonila značajnog konkurenta što bi se moglo negativno odraziti na cijene, a novi konkurenti suočavali bi se sa potencijalnim preprekama za ulazak na tržište zbog visokih troškova započinjanja poslovanja i vremena koje bi bilo potrebno uložiti u nove objekte. Prihvateće mјere bi kompanijama trebale osigurati izbor usluga držanja datoteka na poslužitelju po konkurentskim cijenama. Naime, oba poduzetnika naručiteljima iznajmljuju prostore u podatkovnim centrima posebno konstruiranim za tu svrhu, a naručitelji u njima instaliraju svoje servere i opremu za spremanje datoteka. **a**

Odluke AZTN-a objavljene u studenome 2015.

- [AZTN protiv Hrvatske šume d.o.o. Zagreb - Rješenje o odbacivanju inicijative](#)
- [AZTN protiv Hrvatskog društva skladatelja - Zaštita autorskih muzičkih prava - Rješenje o odbacivanju inicijative](#)
- [HAKOM - Prijava za obavljanje zamjenskih poštanskih usluga obrta "Promo 21" - Mišljenje](#)
- [Grad Velika Gorica - dokumentacija za nadmetanje radi obavljanja dimnjacijskih poslova - Mišljenje](#)
- [Capital FM d.o.o. Zagreb, Janus d.o.o. Osijek i Radio Velika Gorica - rješenje o izricanju upravno kaznene mјere](#)
- [AZTN protiv Zagrebačke banke, Zagreb, Erste&Steirmarkische banke, Rijeka, Raiffeisenbank Austria, Zagreb, Hypo-Alpe Adria-Bank, Zagreb, OTP banka Hrvatska, Zadar, Societe Generale - Splitska Banka, Split - Rješenje o odbacivanju inicijative](#)